İngiliz kuvvetlerinin çekilmesi

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

1967 ve 1968 açıklamaları

İngiliz hükümeti 18 Temmuz 1967'de kuvvetlerini 1970'lerin ortasına kadar Singapur ve Malezya'dan çekeceğini açıkladı, çünkü İngiliz ekonomisi Uzak Doğu'daki üslerin maliyetini artık kaldıramıyordu. Altı ay sonra Londra takvimi öne çekti. Singapur kayıtlarına göre Britanya 17 Ocak 1968'de silahlı kuvvetlerinin 1971'e kadar ayrılacağını duyurdu.[1] Karar, Britanya'nın Süveyş'in doğusundaki askerî rolünü sona erdirdi. Singapur içinse hem başlıca savunmasını hem de en büyük işverenlerinden birini ortadan kaldırdı.

Lee Kuan Yew'in haber karşısında şoke olduğu bildirildi. Winsemius ise aksine çekilmeyi bir fırsat olarak gördü ve daha sonra bunu "suda bir dalgacık" olarak nitelendirdi.[2] Onun değerlendirmesinin sonuca 1968'in korkularından daha yakın olduğu ortaya çıktı. Ancak o dönemde hiç kimse ekonominin bu kaybı kaldırabileceğinden emin olamazdı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Şokun ölçülmesi

Üslerin ağırlığına ilişkin çağdaş ve sonraki tahminler birbirinden ayrılır. Bu yüzden aradaki farkın ortaya konması gerekir. Singapur hükümetinin resmî anlatımına göre askerî varlık ekonominin yaklaşık yüzde 20'sini ve 30.000'den fazla işi oluşturuyordu. Aynı anlatıma göre İngiliz kuvvetleri yalnızca 1966'da yaklaşık 450 milyon Singapur doları (S$450 milyon) harcamıştı ve üsler yaklaşık 15.000 akrelik, yani Singapur topraklarının yüzde 11'ini kaplıyordu. Stoelinga ekonomideki pay için bir dizi rakam kaydeder: Goh Keng Swee'nin 1976'daki geriye dönük tahmininde yüzde 14, 1967'de bir EDB yetkilisine göre yaklaşık yüzde 20 ve Winsemius'un kendisine göre yüzde 25.[3] Farklılıklar kısmen, askerlerin ve ailelerinin yerel ekonomideki harcamaları gibi dolaylı etkilerin hesaba katılıp katılmamasından kaynaklanır.

Yeniden Maliye Bakanı olan Goh Keng Swee, şoku bir hedefe dönüştürdü. Çekilmenin her yıl 18.000 ek iş yaratılmasını gerektireceğini hesapladı. İki yıl sonra İngiliz askerî harcamalarının 1967'deki S$489,9 milyondan 1969'da S$415,4 milyona düştüğünü bildirebildi. Ticaret ve sanayideki genişleme ise bu azalmayı "fazlasıyla" telafi etmişti.[4]

Dönüşüm: Sembawang, arazi ve Üslerin Ekonomik Dönüşümü Dairesi

Hükümet, İngiliz tesislerinin devrini yönetmek üzere bir Üslerin Ekonomik Dönüşümü Dairesi (Bases Economic Conversion Department) kurdu. Daireyi Hon Sui Sen yönetti. Daire, İngiliz desteğiyle işten çıkarılan işçileri tersaneler ve imalat sanayii için yeniden eğitti. Britanya ayrıca 50 milyon sterlinlik mali yardım teklif etti. Bunun dörtte biri hibe, dörtte üçü ise İngiliz mal ve hizmetlerine harcanmak üzere kredi olacaktı.[5]

Sembawang'daki deniz tersanesi 17 Aralık 1968'de Singapur'a devredildi ve ticari bir tersaneye dönüştürüldü. İngiliz gemi inşa şirketi Swan Hunter tersaneyi beş yıllık bir sözleşmeyle yönetti, yeni şirketin çoğunluk hissesi ise hükümetteydi. Changi hava üssü daha sonra uluslararası havalimanının yeri oldu. Blakang Mati adası ise Sentosa

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

tatil beldesine dönüştürüldü. Hükümet ayrıca Eylül 1968'de Keppel Shipyard'ı, Aralık 1968'de de ulusal denizcilik şirketi Neptune Orient Lines'ı kurdu.[6] G Kısmı'nın III. Bölümü, tersanelerin ve limanın Singapur'un gemi yakıtı ikmali (bunkering) alanındaki konumunun temelini nasıl attığını inceler.

Krizden katalizöre

Tarihçi Loh Kah Seng, olayın resmî söz dağarcığındaki "çekilme" (withdrawal), "geri çekilme" (pull-out) ve "tasfiye" (run-down) gibi kelimelerin daralma çağrıştırdığını gözlemlemiştir. Oysa olay aslında kalkınmayı, dönüşümü ve seferberliği tetikledi. İstatistikler bu okumayı destekler. 1968'de yaklaşık 16.500, 1969'da 26.000 ve 1970'te 20.000 yeni iş yaratıldı. İmalat sanayiindeki istihdam 1965'teki 47.344'ten 1970'te 120.509'a yükseldi. İşsizlik oranı 1968'deki yüzde 7,3'ten 1971'de yüzde 4,9'a düştü.[7]

Çekilme, disiplin lehindeki siyasi argümanı da güçlendirdi. Hükümet emek, arazi ve yatırıma ilişkin her önlemi dışarıdan gelen bir olağanüstü duruma verilmiş bir yanıt olarak sunabiliyordu. Sonraki kesimin incelediği bu çerçeveleme, daha sakin zamanlarda şiddetli dirençle karşılaşacak kanunların kabulünü kolaylaştırdı.

Notlar

1. SG101, "British Military Withdrawal: From Crisis to Catalyst for Growth" (erişim tarihi: Kasım 2026): 1967 tarihli bir İngiliz Beyaz Kitabı (White Paper) çekilmeyi duyurdu; üslerin tahmini maliyeti "£70 million a year"; F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 333: 18 Temmuz 1967 tarihli açıklama; Wikipedia, "1968 in Singapore" (erişim tarihi: Kasım 2026): 17 Ocak 1968'de "Britain announced plans to withdraw its armed forces from Singapore by 1971". ↩
2. F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 336, Loh Kah Seng, "The British Military Withdrawal from Singapore and the Anatomy of a Catalyst", Derek Heng ve Syed Muhd Khairudin Aljunied (ed.), *Singapore in Global History*, Amsterdam, 2011, s. 195–215, burada s. 199 ile Winsemius sözlü tarih görüşmesine (11. makara) atıfla. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

3. SG101, "British Military Withdrawal: From Crisis to Catalyst for Growth", a.g.e.: ekonominin yaklaşık yüzde 20'si ve 30.000'den fazla iş; 1966'da S$450 milyon; yaklaşık 15.000 akre, yani toprakların yüzde 11'i; F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 10 ve 335, Rodan, *The Political Economy of Singapore's Industrialization*, s. 87, 1970 bütçe konuşması ve Chua Soo Tian, "How MNCs helped Start-Up SMEs", *Heart Work*, a.g.e., s. 54–59, burada s. 55'e atıfla. ↩

4. Mothership, "Goh Keng Swee's 1967 Budget prepared S'pore for British military withdrawal", Şubat 2018: Goh'un yılda 18.000 ek iş tahmini; İngiliz askerî harcamaları 1967'de S$489,9 milyon ve 1969'da S$415,4 milyon; Goh'un 1970 bütçe açıklamasından alıntı. ↩

5. SG101, "British Military Withdrawal: From Crisis to Catalyst for Growth", a.g.e.: BECD üslerin devrini yönetti, Hon Sui Sen tarafından yönetildi ve işten çıkarılan işçileri tersaneler ve imalat sanayii için yeniden eğitti; F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 337–338, Foreign and Commonwealth Office dosyası FCO 24/114, "Negotiations on Aid with Malaysia and Singapore", 8 Mart 1968'e atıfla. ↩

6. Wikipedia, "1968 in Singapore" (erişim tarihi: Kasım 2026): "17 December: Sembawang Shipyard was handed back to Singapore"; SG101, "British Military Withdrawal", a.g.e.: deniz tersanesi ticari bir tersaneye dönüştü; F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 338: yüzde 75 devlet payı bulunan ve Swan Hunter tarafından beş yıllık sözleşmeyle yönetilen Sembawang Shipyard Pte Ltd; SG101, "British Military Withdrawal", a.g.e.; Wikipedia, "1968 in Singapore" (erişim tarihi: Kasım 2026): Keppel Shipyard (1 Eylül 1968); Neptune Orient Lines 30 Aralık 1968'de kuruldu. ↩

7. F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 338, Loh Kah Seng, "The British Military Withdrawal from Singapore and the Anatomy of a Catalyst", a.g.e.'den alıntıyla; SG101, "British Military Withdrawal", a.g.e., Loh Kah Seng'den (2011) alıntıyla; F. Stoelinga, *Albert Winsemius*, a.g.e., s. 368, *Singapore Year Book* 1964–1968 ve *Yearbook of Statistics Singapore*'a atıfla; Kim Seah Teck Kim, "Singapore's National Wages Council", a.g.e., s. 52, *Singapore Annual Key Indicators 1968–1977*, Department of Statistics, 1978'e atıfla. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com